

Нам патрэбна камуністычнае выхаваньне падрастаючага пакаленьня

У колённі Сёмнава і ў Барысаўскім рэфарматорыюме ўтвараюцца бясчынныя зьдзены над дзецьмі. Гэтыя «выхавальныя» ўстановы працуюць бяз усяякай мэты і перспэктыў, атрофеюцца ўсялякая дзіцячая ініцыятыва
ПАТРЭБНА НЕАДКЛАДНАЕ ўмяшаньне органаў нарацьветы і РСІ

Кожны камсамолець чытаць «Чырвонай Зьмены»

Дакуль яшчэ будуць зьдэквацца над дзецьмі?

Калі галавацпы з НКЗД і Наркомасьветы спыняць сваю шматгадовую сварку? Пад чым кіраўніцтвам павінен знаходзіцца Барысаўскі рэфарматорыум?

На вакліцы Барысава, у будынку быўшай турмы, з высока абнесенай каменнай сьцяной, жалюзымі дзьвярыма і кратамі, жывуць 80 чалавек права-парушальнікаў. Тут маюцца дзеці некалькіх катэгорый: 1—паступнікі, зьдзеі, забойцы; падпальшчыкі і інш.; 2—дзеці дэфектыўныя—душоўна-хворыя недаразьвітыя, 3—бяспрытульныя, зусім здаровыя, якія імкюцца да працы, але ня маюць нагляду.

Сама сярэдзіна гэтага дому нічога акрамя агіднасьці і глыбокай нянавісьці да гэтага белага дому ў дзіцей не выклікае. Доўгія, цёмныя калідоры, наскрозь прасяканыя спецыфічным пахам турмы, вядуць у камеры з абдражэньмі, сьцісненымі рознымі імінамі тутаішых насельнікаў сьценані. У камерах стаяць па 3-4 ложка без падушак, з пасьцілкамі, якія мяняюцца раз у два месяцы. Няма ўмывальнікаў, ручнікоў, мыла. Няма паперы, кніг, алоўкаў. Затое ёсьць карты, хець і самадзельныя, ёсьць папяросы, ёсьць моцная мацэрная лаянка. Дзеці атрымліваюць у дзень па 25 мав. На вяртаньне ў год прыходзіцца ўсяго па 10 рублёў.

Кормяць хлопцаў сьмярдаючай поліўкай, а ўвечары даюць гарбацу. У камерах няма ніякіх сьвятлодзвядучых забав, разумовых заняткаў. Аніякая культурная работы ніхто не праводзіць. Педагогі нічога ня робяць.

А недарогаў тут шмат. Усяго слышачых—82 чалавекі, з іх 10 настаўнікаў, 7 педагогаў.

Газеты даюць прав 5 дзён. Паперу адбіраюць, баяцца, што дзеці з паперы робяць карты. А ў карты гуляюць днём і ноччу, праігрываюць на 45-60 пайкоў, а праіграў-

шы сваё сьнеданьне—ўцякаюць на волю. Усе дзеці, пачынаючы з самых малых, кураць—адна папяроса праходзіць некалькі разоў.

Тут маюцца ія дрэнна абсталяваныя майстэрні, толькі галоўнае—хлопцы адмаўляюцца працаваць. Дый якое можа быць жаданьне, калі выходзіш з «сталовай» доўгага вільготнага цёмнага пакою-сутарэні, куды ніколі не заглядае сонечны прамень—пасьля гэтай рэдкай поліўкі і румі не падымаюцца.

Трэба сказаць, што склад недагогаў таксама недавальняючы. Тут у модзе і рукапрыкладства, грубісьць, нячужыя адносінны да дзіцей. Вялікая частка педагогаў вельмі рэдка бывае на рабоце, зусім ня соцаць за працаю дзіцей. Леншая для іх асаюда—пасадыць каго-небудзь у нарцар. Цёмны пакой-сутарэнь, халодны да жаху—сюды замыкаюцца дзеці. Былі выпадкі, што туды замыкалі дзіцей на 2-3 дні ўзліку і налівалі халодную ваду. Дырэнтар аб гэтым маўчыць, як наогул маўчаць многія з працаўнікаў гэтага дому.

Пакой-клясы, мала чым адрозніваюцца ад камер, без усялякіх наглядных прыладаў. Сярод дзіцей ёсьць даволі здольныя хлопцы, якія любяць малываньне, ігру на інструментах, чытаньне і г. д. Але гэтыя жаданні нявольна атрофуюцца пануючай тут атмасфэрай дзеці ня мыюцца, няма чым выцірацца, няма мыла, вады. Здаровыя нормальныя хлопцы паддаюцца ўліваю права-парушальнікаў, хаця тыя і знаходзіцца за цымнімі жалюзымі дзьвярыма з вялікім турэмным замком.

Цяпер паўстае пытаньне: ці можа ў такой абстаноўцы вырасьці роўнапраўны член нашай гра-

мады? Адказ можа быць прасты—адсюль выходзіць дзеці хворыя, калекі, непрыстасаваныя да жыцьця і баршчы.

Мы пратэстуем супроць доўгіх, бюрократычных, якія каштуюць жыцьця сотням дзіцей, сварак паміж НКЗД і Наркомасьветы БССР аб тым, у чым кіраўніцтва павінен знаходзіцца гэты дом. Гэтае пытаньне павінна вырашыцца неадкладна і рашуча.

Неабходна даць мэставую ўстаноўку гэтаму дому. Зусім немагчымы матар'яльны ўмовы гэтага дому. Неабходна забясьпечыць педагогічны склад добрымі кваліфікаванымі работнікамі, партыяцамі, камсамольцамі.

У корані неабходна перамяніць мэтавы выхаваньня дзіцей. Трымаць іх за жалюзымі кратамі бяз сонца—недапушчальна. Патрэбна асобую ўвагу ўдзяліць пытаньням пастановаў фізыкультурнай работы, гульням, чытаньню і арганізаванай працы. Трэба ўвесці самакіраваньне. Паказаць дзецім перспэктыву, іх будучае. Неабходна адрамантаваць гэты дом, ці поўнасьцю замьніць яго. Патрабуем неадкладнага вырашэньня высунутых намі прапавачыняў. Дзеці павінны выхоўвацца ў камуністычным духу.

Па даручэньню бюро райкому С. ФРЫДЛАНД.
А. КРОЛ.
М. ВАЙНГАУЗ.

АД РЕДАКЦЫІ: Мы звяртаем увагу органаў РСІ на неабходнае расьсьледваньне і рэагаваньне на ўсе прыведзеныя ў артыкуле факты і як рэагавалі адпаведныя органы на ўсе напарэднія сыгналы «Ч. З.»

Пераклічна—агляд работы ўпаўнаважаных „Ч.З.“

«Чырвоная Зьмена» на сваіх старонках пачынае пераклічку ўпаўнаважаных. Пераклічка павінна зьвявіцца грамадзкім аглядам работы ячэек з газетай, работы ўпаўнаважаных—паўпрадэу—рэдакцыі ў ячэйках ЛКСМБ.

Яшчэ ў 1929 г. ЦК ЛКСМБ у пастанове па дакладу рэдакцыі, прапававу АК, РК, ячэйкам вылучыць спецыяльных ўпаўнаважаных на выданьнях «Чырвонай Зьмены», энэргічных камсамольцаў, якія любяць справу друку, лічаць абавязак уваўнаважанага асноўнай камсамольскай нагрэзайка.

Наколькі выканана пастанова ЦК? Сьведчаць наступныя факты: на шэрагу ячэек уваўнаважаных на «Ч. З.» ня вылучаны толькі таму, што сэкратары ячэек лічаць неметазгодным вылучаць спецыяльных уваўнаважаных (?). У лепшым выпадку вылучаюць, але адначасова па ўсіх юнацкіх выданьнях, робячы з уваўнаважанага ўзвэрсаля і ўрэнце ён ніякай работы ў ячэйкі не праводзіць. Нават і там, дзе ёсьць спецыяльныя уваўнаважаныя, яны (за некаторым выключэньнем) формальна, паказваю адносіцца да працы, фактычна выконваючы толькі абавязак зборшчыка напіскі, чым змазваюць сярпедны твар уваўнаважанага, як масавага працаўніка газеты ў ячэйках.

Частая зьмена, перакіданьне на ішнюю работу, вылучэньне на працу з газетай таварышоў, якія ёго ня цінаюцца, дадаваць да гэтага амаль поўную адсутнасьць кіраўніцтва і дапамогі ўпаўнаважаным «Ч. З.» з боку бюро ячэек, усё гэта дае больш-менш яскравы малюнак выкананьня прапаваю ЦК у галіне работы з уваўнаважанымі «Ч. З.»

Менская, Гомельская, Аршанская, Віцебская, Полацкая, Магілёўская гарадзкія арганізацыі, а разам і шэраг вясковых райных арганізацыя абвясцілі сацыялістычна на лепшае разгортваньне тыражна-масавай работы з «Чырвонай Зьмай». Паказчыкам арганізацыі сур'езна аднесліся да выкананьня гэтага надзьвіжва каштоўнага мерапрыемства, уладкуюцца кантрольныя лічы ў журналу «Ч. З.», расправаляюць ў адвядзеных пастановах 1-й Усталярускія канфэрэнцыі КСМ.

Кантрольныя лічы, якія ўладкуюцца мінімальным падпіскам на газету камсамольскімі арганізацыямі ня выкананыя.

Такі-ж, прыблізна, малюнак масавай работай ванок газет. Яна ня мае сталага, глыбокага зьместу, абмяжоўваючыся толькі дробнымі мерапрыемствамі, іншы раз не даюць адпаведнага выніку.

Нам трэба дамагацца больш рокага ахопу юнацкай газетай моладзі, штодзённай упартай работай вакол яе бачка газэта яшчэ больш пасьпява адгрыгвала ролю «Колектыва агітатара і арганізатара дэмаганіка ў штодзённай рабоце кожнага камсамольца.

Пераклічка уваўнаважаных павінна дапамагчы высвятленьню станаўчых і адмоўных бакоў работы з газетай, перадаць узоры работы тым ячэйкам і уваўнаважаным, дзе да сёньняшняга дня тыражна-масавая работа «Чырвонай Зьмай» паставіла дрэнна.

Упаўнаважаным «Ч. З.» юнацкім чытачым, уключайцеся ў перадачу дасьлямай матар'ял аб сваёй працы і працы ячэек з газетай.

Аршанская, магілёўская, полацкая, бабруйская, віцебская, менская гарадзкія арганізацыі ЛКСМБ!
Вы абвясцілі саборніцтва на тыражна-масавай рабоце з «Чырвонай Зьмай» газетай!
Праверце, якія дасягненьні маеце ў справе выкананьня дагавору саборніцтва.

Каго выхоўвае малёнія Сёмнава?

Дзіцячы каляніі Сёмнава (Заслаўскі раён) знаходзіцца ў 16 кіламетрах ад гора. Менску. У карыстаньне каляніі знаходзіцца майма коласас, у якім налічваецца 250 гаў. Сярод іх: 23 рабочыя конныя, 40 кароў, 20 свіней і рэспыя сельска-гаспадарчыя машыны. Зямля аславі цалкам апрацоўваецца выхавальнікамі каляніі. Але, ка вынікі жывы, у існуючай пры каляніі сяміццадзі ячэйкі і да гэтага часу ня выкарыстоўваюцца ніводнай сельска-гаспадарчай дысцыпліны (а ў складзе некалькіх ячэйкі і аграрном).

Дзеці ў каляніі саборны з розных дзіцячых дамоў. Большасьць з іх бываюць біспрытульныя, ёсьць і дзеці бедняцкай. Зараз налічваецца 130 чалавек, з іх 61 хлопца і 69 дзяўчат ва ўвесьце ад 13 да 20 год. У год дзёрмава адпускае на аднаго выхаванца 30 р. 25 к. удзель—25 кап. Зразумела, што на такіх трэні перавыхаванца чалавека вельмі цяжка. Выхаванцы заўсёды скар-

даюцца дрэннае харчаваньне, і чы дэйва, што яны прадоць бульбу і пакуюць яе ў месэ.

Работа, як у самой каляніі, так і ў школе, паставіла вельмі дрэнна. Настаўніцтва і адміністрацыйны персанал каляніі адносіцца да сваіх абавязкаў каляніі, няма суровага распарадка дня. Сярод выхаванцаў не адчуваецца таварыскіх адносін паміж сабою.

На кожным кроку (асабліва сярод дзяўчат) пачуецца лаянка. Выхі выпадкі, калі ня раз зрываюцца заняцікі ў першым канцэнтры. У настаўніцтву, у час заняткаў, вучні псукалі чарнільніцамі. Настаўніцтва абзывается «качанамі», «попціцкімі» і г. д.

Грамадская і палітыкаваўчальная работа паставіла вельмі дрэнна, гурткі зусім не працуюць. Ёсьць два гурткі—харава і вышывальны. У адным запісалася 50 чал., а наведвае—5. Хаты-чытальні няма. Газеты, якія выпісваюцца, ня вы-

даюцца дзецім. Піонер-работы там зусім ня відаць, ня глядзячы на тое, што маецца платны піонер-працаўнік і каля 34 камсамольцаў і камсамолка. Камсамольская ячэйка зусім ня кіруе піонерскім атрадам. У ячэйцы маюцца і такіе камсамольцы, якія нават вылі агітацыйнае супроць коллектывізацыі. Напрыклад, камсамолка Чугаліна заявіла:—«Калі пачаюць на работу ў колгас, дык могуць у мяне і забіраць білет».

Калянія яшчэ ня мае пеўнай мэтавай устаноўкі, ня ведае каго яна рытуе. Пшэат падлеткаў, выхаванцаў дзіцячай каляніі скончылі сямігодкі і ня маюць ніякай кваліфікацыі, ня маюць ніякай магчымасьці наступіць далей вучыцца, ня ведаюць куды ісьці і за што брацца. У выпіну—іны прымушаны зноў варацца ў калянію і там жыць.

Мятла Жореткі.

Праверым, ці даведзен прамфіпьян да кожнага рабочага

Учора пры ЦКБ РСІ адбылася нарада з прадстаўнікамі ЦСНГБ, ВСНГБ, АК камсамолу, рэдакцыі «Зьвязды» і «Чырвонай Зьмены» па пытаньню арганізацыі палёту на прапрыемствы на праверцы даведзеньня прамфіпьяну да кожнага рабочага.

Для кіраўніцтва правядзеньнем гэтага мерапрыемства выдзелена пры ЦКБ комісія з 5 чалавек.

Сьвіньня 19 мая а 7-й гадзіне ўвечары ў памяшканьні АК ЛКСМБ адбудзецца нарада ўсіх сэкратароў ячэек ЛКСМБ г. Менску. Яўна абавязкова.

Зрабіць пералом у час месячніку

Распаўсюджваньне «Чырвонай Зьмены» сярод сьлянскай моладзі па Бабруйшчыне праходзіць дрэнна. Камсамольскія ячэйкі яшчэ мала вразумлі дэунг: «Чырвоную Зьмену» ў густы сьлянскай моладзі».

У большасьці ячэек Стара-Дароскага раёну праца зусім не разгортваецца.

Залуская ячэйка нават ня вылучыла уваўнаважанага. Заданьні райкому ня выконваюцца.

Ліставосцы-касамольцы ня цікавацца даставкай «Чырвонай Зьмены» падпішчыкам, дзякуючы гэтаму моладзь ня хоча де выпісваць.

Камсамольскія арганізацыі кам не прыстасавалі сваёй працы па штодзённаму кіраўніцтву уваўнаважанымі і ня пьсуюць адпаведна з гэту працу перад раёнамі.

Зусім абурваючае зьвявіцца Бабруйску. Там «Чырвонай Зьменей» ў кіосках днём і ночам ня знойдзеш. Варэ»

Камсамольская ячэйка школы профруху (Менск) аб'явіла сябе ўдарнай выпісцы «Чырвонай Зьмены» і вызывае курсы камсамольскага актыву.

Упаўнаважаныя „Чырв. Зьмены“ г. Менску!

У памяшканьні Дому Камсамолу (Камсамольская, 25, другі паверх, чытальня) склікаецца нарада ячэйкавых уваўнаважаных па выданьнях «Чырвонай Зьмены».
20-га мая—Кастрычнікаўскага раёну;
21-га «—Фрунзэўскага раёну.
Нарады адбудуцца а 7-й гадзіне ўвечары. Яўна уваўнаважаных абавязкова.
КАСТРЫЧНІКАЎСКІ РК.
ФРУНЗЭЎСКІ РК.

Рабочая моладзь—фото-аматары!

Сьвіньня, 19-га, а 7-й гадзіне ўвечары, у рэдакцыі газеты «Чырвоная Зьмена» адбудзецца сход фото-аматараў.
МАСАВЫ АДЗЭЛ.

Менск, друкарня БДВ імя тав. Сталіна

Выдзелілі і забылі

Ясенская местачковая ячэйка КСМ выдзеліла уваўнаважаным тав. Прановіча, але-ж з лістапада месцаца ні разу не заслухала справаздачу аб праробленай працы. Дзякуючы гэтаму «Чырвоную Зьмену» чытаюць ня больш як 30 проц. камсамольцаў.

Месячнік павінен зрабіць дом у гэтым напрамку. Мы павіны завярбаваць ня толькі ўсіх камсамольцаў, але і 100 проц. тэўнай моладзі.

Юніоры, «лёгкія кавалерыстыя», ударнікі, рацыяналітары, камсамольскія ячэйкі, праверце, што вы зрабілі, паўкананьню дырэктывы ЦК РСІ СССР, ВСНГ СССР і ЦК Усеагульнай аб правядзеньні адначасовага палёту на праверцы, ці даведзены прамфіпьян да кожнага рабочага. Мы чакаем матар'ялаў.

Папраўна

У № 114 за нядзелю 18-га мая 1930 г. «Ч. З.» у артыкуле: «Пад шыльдай рэволюцыйнай тэорыі выкрыць забясьпечны колер опартузізму»—па тэхнічных прычынах укралася памылка. Замест напісанага:—наша партыя—

Адкізны рэдакцыі Рэдакцыя

Галоўдзібоў № 599